
Derevéri samlókis

1989

Gerevse
Bükk

PAPÍRIPARI VÁLLALAT

KISKUNHALASI GYÁRA

A Gerecse-hegység barlangjaiban 1989-ben végzett
denevérszámlálások eredményei

1. Bevezető

Egyesületünk több éve végez denevérmegfigyeléseket a Gerecse-hegység barlangjaiban. E munka célja a denevér-állomány nagyságának felmérése, a téli és nyári szálláshelyek behatárolása, a denevérek barlangi tartózkodási körülményeinek rögzítése, a változások figyelemmel kísérése, az eredmények értékelése.

Az 1989. év folyamán a terület 67 barlangjában összesen 151 számlálást végeztünk, törekedve arra, hogy az egyes barlangokban legalább egy nyári és egy téli megfigyelés történjen.

Fenti számlálásokon kívül a Keselő-hegyi 7.sz. barlangban rendszeresen minden hétvégén, valamint több hétközi napon, összesen 81 alkalommal történt ellenőrzés.

Eredményeinkről az ÉDU-KÖVIZIG Gerecsei Tájvédelmi Körzet részére évközi jelentést készítettünk, mely a terület 60 barlangjában végzett egy-egy téli és nyári számlálás eredményeit tartalmazza.

Az alábbiakban a teljes anyagot ismertetjük.

2. Az átvizsgált barlangok jegyzéke a számlálás időpontjának és a denevérek egyedszámának feltüntetésével

Barlang	Számlálás időpontja	Denevérek egyedszáma
Baits-barlang	1989.01.15. 1989.08.12.	- -
Bajóti Büdös-lyuk	1989.01.15. 1989.08.12.	- -
Bajóti 1.sz. kőfülke	1989.01.15. 1989.08.12.	- -
Bajóti 2.sz.kőfülke	1989.01.15. 1989.08.12.	- -
Bajóti 3.sz.kőfülke	1989.01.15. 1989.08.12.	- -
Bajóti Lepkés-barlang	1989.01.15. 1989.08.12.	- -
<u>Bajnai Öreg-lyuk</u>	1989.02.26. 1989.07.22.	2 -
Bánya-hegyi-barlang	1989.02.26. 1989.06.06.	- -
Gyertyánosi 1.sz. barlang	1989.03.05. 1989.08.13.	- -
Gyertyánosi 2.sz. barlang	1989.03.05. 1989.08.13.	- -
Gyertyánosi 3.sz. barlang	1989.03.05. 1989.08.13.	- -
Gyertyánosi 4.sz. barlang	1989.03.05. 1989.08.13.	- -
Gyertyánosi 5.sz. barlang	1989.03.05. 1989.08.13.	- -
Gyertyánosi 6.sz. barlang	1989.03.05. 1989.08.13.	- -
Gyertyánosi 7.sz. barlang	1989.03.05. 1989.08.13.	- -
Gorba-tetői-barlang	1989.07.29.	-
Héregi-barlang	1989.01.14. 1989.08.13.	- -
Husvét-barlang	1989.01.15. 1989.08.12.	- -

Barlang	Számlálás időpontja	Denevérek egyedszáma
Jankovich-barlang	1989.01.15. 1989.08.12.	- -
Kajmáti 1.sz. barlang	1989.01.14. 1989.08.13.	- -
Kajmáti 2.sz. barlang	1989.01.14. 1989.08.13.	- -
Kajmáti 3.sz. barlang	1989.01.14. 1989.08.13.	- -
Kajmáti-átjáró	1989.01.14. 1989.08.13.	- -
Kajmáti 5.sz. barlang	1989.01.14. 1989.08.13.	- -
Kajmáti 6.sz. barlang	1989.01.14. 1989.08.13.	- -
Kajmáti 8.sz. barlang	1989.01.14. 1989.08.13.	- -
Kajmáti-sziklaeresz	1989.01.14. 1989.08.13.	- -
Kajmáti 10.sz. barlang	1989.01.14. 1989.08.13.	- -
Kajmáti- hasadékbarlang	1989.01.14. 1989.08.13.	- -
Kajmáti 12.sz. barlang	1989.01.14. 1989.08.13.	- -
<u>Kálvária-hegyi</u> <u>1.sz.barlang</u>	1989.02.18. 1989.07.08.	2 -
Kálvária-hegyi 2.sz.barlang	1989.02.18. 1989.07.08.	- -
Kálvária-hegyi 3.sz.barlang	1989.02.18. 1989.07.08.	- -
<u>Keselő-hegyi</u> <u>6.sz.barlang</u>	1989.04.02. 1989.07.08.	1 -
<u>Keselő-hegyi</u> <u>7.sz.barlang</u>	f o l y a m a t o s	
Keselő-hegyi 8.sz.barlang	1989.01.07. 1989.09.23.	- -
Keselő-hegyi 9.sz.barlang	1989.01.07. 1989.09.23.	- -
Keselő-hegyi 10.sz.barlang	1989.01.07. 1989.09.23.	- -

Barlang	Számlálás időpontja	Denevérek egyedszáma
Keselő-hegyi	1989.01.07.	-
12.sz.barlang	1989.09.23.	-
Keselő-hegyi	1989.01.07.	-
13.sz.barlang	1989.09.23.	-
Keselő-hegyi	1989.04.07.	-
14.sz.barlang	1989.09.23.	-
Keselő-hegyi	1989.04.07.	-
15.sz.barlang	1989.09.23.	-
Kiskőoldali-	1989.01.15.	-
barlang	1989.08.12.	-
Kiskőoldali	1989.01.15.	-
2.sz.barlang	1989.08.12.	-
<u>Lengyel-barlang</u>	1989.02.18.	9
	1989.07.02.	-
	1989.10.21.	1
<u>Öreg-kői</u>	1989.01.15.	4
1.sz.zsomboly	1989.08.12.	-
<u>Öreg-kői</u>	1989.01.15.	7
2.sz.zsomboly	1989.08.12.	-
<u>Pisznice-barlang</u>	1989.01.14.	37
	1989.02.26.	30
	1989.03.26.	6
	1989.04.28.	-
	1989.05.26.	-
	1989.06.29.	-
	1989.07.29.	-
	1989.08.28.	-
	1989.09.24.	-
	1989.10.29.	5
	1989.11.30.	48
	1989.12.26.	54
Pisznicei-átjáró	1989.01.14.	-
	1989.07.03.	-
Pisznicei	1989.01.14.	-
Bagoly-fülke	1989.07.03.	-
Pisznicei	1989.01.14.	-
Bástya-barlang	1989.07.03.	-
Pisznicei	1989.01.14.	-
Borz-fülke	1989.07.03.	-
<u>Pisznicei</u>	1989.01.14.	1
<u>Határ-barlang</u>	1989.06.29.	40
	1989.08.03.	28
	1989.12.10.	-

Barlang	Számlálás időpontja	Denevérek egyedszáma
Pisznicei	1989.01.14.	-
Kétyukú-barlang	1989.08.03.	-
Pisznicei	1989.01.14.	-
Pillér-barlang	1989.08.03.	-
Pisznicei	1989.01.14.	-
Rejtett-barlang	1989.08.03.	-
Pisznicei	1989.08.05.	-
Rókás-barlang	1989.12.10.	-
<u>Pisznicei</u>	1989.01.14.	-
<u>Szeglet-barlang</u>	1989.08.03.	-
	1989.12.10.	1
Pisznicei	1989.01.14.	-
Szúnyog-folyosó	1989.08.03.	-
Pisznicei-zsomboly	1989.01.14.	-
	1989.08.03.	-
	1989.12.10.	-
<u>Szalay-barlang</u>	1989.01.15.	2
	1989.08.12.	-
Szél-hegyi-zsomboly	1989.02.26.	-
	1989.06.06.	-
Szúnyogos-barlang	1989.06.18.	-
	1989.11.22.	-
Tardosi Gorba-lyuk	1989.06.18.	-
	1989.11.22.	-
<u>Tüzköves-barlang</u>	1989.03.05.	5
	1989.08.12.	-
<u>Veres-hegyi-barlang</u>	1989.02.18.	10
	1989.04.04.	4
	1989.07.15.	-
	1989.09.17.	2
<u>Vértess László-</u> <u> barlang</u>	1989.02.12.	5
	1989.03.10.	3
	1989.03.31.	1
	1989.04.23.	-
	1989.10.21.	-

3. A "denevéres" barlangokban végzett megfigyelések részletes ismertetése

Bajnai Öreg-lyuk

Számlálás időpontja: 1989.02.26.

Számláló: Tolnai András, Vendégh Árpád

Denevérek egyedszáma: 2

Megfigyelések:

- A mellékjárat csarnokának első részén, a mennyezet kb.5 m-es magasságában szabadon lógva 1 db közönséges denevér. A csarnok középső részén kb.4 m-es magasságban a mennyezet keskeny repedésében megbújva 1 db közönséges denevér.

Kálvária-hegyi 1.sz. barlang

Számlálás időpontja: 1989.02.18.

Számláló: Imre Gábor, Pataki Károly, Vers Judit

Denevérek egyedszáma: 2

Megfigyelések:

- Az alsó kuszodákhoz vezető hasadék felső részének kis oldalfülkéjében 0,4 m-es magasságban szabadon lógva 1 db kis patkósorrú denevér. A hasadék alsó részén, a legalsó kuszodákhoz vezető lejárat fölötti mennyezeten 1,5 m-es magasságban szabadon lógva 1 db kis patkósorrú denevér.

Keselő-hegyi 6.sz. barlang

Számlálás időpontja: 1989.04.02.

Számláló: Imre Gábor

Denevérek egyedszáma: 1

Megfigyelések:

- A barlang alsó szakaszában 1 db riasztott, röpködő, meghatározatlan fajú denevér.

Keselő-hegyi 7.sz. barlang

A barlangban rendszeresen minden hétvégén, valamint több hétközi napon, összesen 81 alkalommal történt ellenőrzés. A számlálást az esetek többségében Juhász Márton vagy Puskás Sándor végezte.

Megfigyelések:

- A barlang belső termében 1 db kis patkósorrú denevér telelt. Ez a példány helyét a teremben kisebb területen szinte hétről-hétre változtatva, a mennyezet 1,5-2,5 m-es magasságában szabadon lógva volt megfigyelhető, 1989.02.05.-1989.02.12. között hagyta el a barlangot.
- A tavaszi-nyári időszakban minden megfigyelés negatív eredménnyel járt.
- 1989.09.22-én 2 db, 1989.10.01-én 1 db riasztott, röpködő, meghatározatlan fajú denevér volt a barlangban.
- 1989.12.01-től a barlang É-i járatának aknájában, az oldalfal aláhajlásában 2-3 m magasságban helyét kis területen rendszeresen változtatva 1 db kis patkósorrú denevér telel.
- 1989.12.15-én a Bejárati-terem oldalfalának 1,8 m-es magasságában szűk repedésbe bújva 1 db kései denevér.

Lengyel-barlang

Számlálás időpontja: 1989.02.18.

Számláló: Imre Gábor, Pataki Károly, Vers Judit

Denevérek egyedszáma: 9

Megfigyelések:

- A Bejárati-terem felső részén, a mennyezet 1,5 m-es magasságában szabadon lógva 1 db közönséges denevér. A terem alsó részén, a létra fölötti beugró mennyezetének 1,5 m-es magasságában egy csoportban, szorosan egymás mellett lógva 3 db közönséges denevér. Közéjükben szűk repedésbe bújva 1 db hosszúfülű denevér.

- Az Akna-terem oldalfalának 2,5 m-es magasságában kis beöblösödésben szabadon lógva 1 db kis patkósorrú denevér. A terem végénél a mennyezet 1,5 m-es magasságában szabadon lógva 1 db közönséges denevér.
- A Megalóduszos-fülke mennyezetének 1,5 m-es magasságában szabadon lógva 1 db közönséges denevér.
- A Kupola-teremben 1 db riasztott, röpködő, meghatározatlan fajú denevér.

Számlálás időpontja: 1989.10.21.

Számláló: Puskás Sándor, Vers Judit

Denevérek egyedszáma: 1

Megfigyelések:

- A Bejárati-terem felső részén, a mennyezet 1 m-es magasságában szabadon lógva 1 db kis patkósorrú denevér.

Öreg-kői 1.sz. zsomboly

Számlálás időpontja: 1989.01.15.

Számláló: Sebestyén László

Denevérek egyedszáma: 4

Megfigyelések:

- A Nagy-terem felső részén, az oldalfalból kinyúló boltív 2,5 m-es magasságában egymás közelében szabadon lógva 2 db közönséges denevér.
- A Nagy-terem alsó részének K-i melléktermében, a mennyezet 2 m-es magasságában szabadon lógva 1-1 db kis patkósorrú denevér.

Öreg-kői 2.sz. zsomboly

Számlálás időpontja: 1989.01.15.

Számláló: Tolnai András

Denevérek egyedszáma: 7

Megfigyelések:

- A bejárati folyosó középső szakaszán, a mennyezet kb. 4 m-es magasságában szabadon lógva 1 db közönséges denevér.

- Az akna nyílása fölött az oldalfal aláhajlásának 2,4 m-es magasságában szabadon lógva 1 db kis patkósorrú denevér.
- Az akna felső szakaszán, az oldalfal aláhajlásában szabadon lógva 1 db kis patkósorrú denevér.
- Az akna talpa fölött 3 m-rel az oldalfal aláhajlásában lógva 3 db közönséges denevér. Két példány szorosán egymás mellett, a harmadik tőlük néhány cm-re.
- Az akna aljának termecskéjében, az oldalfal aláhajlásának 1,3 m-es magasságában szabadon lógva 1 db közönséges denevér.

Pisznice-barlang

Számlálás időpontja: 1989.01.14.

Számláló: Imre Gábor, Juhász Márton

Denevérek egyedszáma: 37

Megfigyelések:

- A NY-i felső ágban, a kürtő fölötti kupola mennyezetén szabadon lógva 2 db közönséges denevér.
- A Bejárati-terem középső részének mennyezetén 3-4 m-es magasságban a korróziós repedésekben elszórtan megbújva 5 db törpe denevér. A terem végén, a mennyezet 2 m-es magasságában nyíló kis beöblösödésben szabadon lógva 1 db közönséges denevér.
- A Fő-ág Létra és Cseppkőgát közötti szakaszában a mennyezet 4-5 m-es magasságában elszórtan szabadon lógva 3 db, 1,5 m-es magasságában szabadon lógva 1 db kis patkósorrú denevér.
- A D-i kupola kb.4-5 m-es magasságában szabad falfelületen laza csoportban egymás mellett lógva 22 db hegyesorrú denevér.
- A K-i ág bejáratának mennyezetén 1,5 m-es magasságban szabadon lógva 1 db nagy patkósorrú denevér.
- A Palota-ágban, az Elágazás-terem kupolájának kb.3,5 m-es magasságában szabadon lógva 1 db nagyfülü denevér.
- Az Elágazás-terem utáni kupolában kb.2,5 m magasan az az oldalfalhoz simúlva-lógva 1 db nagyfülü denevér.

Számlálás időpontja: 1989.02.26.

Számláló: Juhász Márton, Puskás György

Denevérek egyedszáma: 30 /+2 elhullott/

Megfigyelések:

- A Nagy-kupola oldalfalának 2 m-es magasságában egymástól kb.2,5 m távolságban szabadon lógva 2 db kis patkósrú denevér.
- A Fő-ágban a Létra és a Cseppköves-feljáró között a mennyezet kb.4-5 m-es magasságában egymástól kb.3 m távolságban szabadon lógva 2 db kis patkósrú denevér.
- A Cseppköves-feljáró fölött a mennyezet kb.2,5 m-es magasságában szabadon lógva 1 db közönséges denevér.
- A D-i kupola mennyezetének kb.5-6 m-es magasságában laza csoportban szabadon lógva 20 db hegyesorrú denevér.
- A K-i ág felső járatának kezdeténél a mennyezet kb.4 m-es magasságában szabadon lógva 1 db kis patkósrú denevér.
- A Fő-ág végpontja előtti hasadékszakasban az oldalfal 1,6 m-es magasságában, kis beöblösődésben szabadon lógva 1 db nagy patkósrú denevér.
- A Palota-ágban, az Elágazás-terem utáni első nagyobb kupola mennyezetének kb.3,5 m-es magasságában szabadon lógva 1 db nagyfülü denevér.
- A Tizek-terme előtti kupola oldalfalának kb.2,5 m-es magasságában szabadon lógva 1 db kis patkósrú denevér.
- A Tizek-terme mennyezetének kb.2 m-es magasságban lévő kis üregében megbújva 1 db nagyfülü denevér.

Megjegyzés: Az ellenőrzéskor az Összekötő-folyosó után a Fő-ág aljzatán 2 db denevértetemet találtunk. Mindkettő sérülései /nyaki vérkiszívás/ kisragadozó, feltehetően menyét barlangi jelenlétét és itteni denevérvadászatát jelzik. A denevértetemeteket 1989.02.27-én a Természettudományi Múzeum Állattárában dr.Topál Györgynek átadtuk.

1989.03.05-én a Myotis Barlangkutató Csoport barlangtúrása során Lengyel János a Palota-ág első szakaszában talált két denevértetemet, melyeket a helyszínen elföldeltek. Az állatok pusztulását ebben az esetben is kisragadozó vérkiszívása okozta.

Számlálás időpontja: 1989.03.26.

Számláló: Christián István, Puskás György, Tolnai András

Denevérek egyedszáma: 6

Megfigyelések:

- A Bejárati-terem alsó részének oldalfalán 0,4 m magasságban szabadon lógva 1 db kis patkósorrú denevér.
- A Fő-ágban a Létra után az oldalfal beöblösödésében kb.2,5 m-es magasságban szabadon lógva 1 db kis patkósorrú denevér.
- Az Iker-járat kis gömbfülkéjének mennyezetén 1 m-es magasságban szabadon lógva 1 db közönséges denevér.
- A Palota-ágban az Elágazás-t.utáni kupola mennyezetének kb.3 m-es magasságában szabadon lógva 1 db kis patkósorrú denevér.
- A Tizek-terme nagy kupolájának kb.6 m-es magasságában szabadon lógva 1 db nagy patkósorrú denevér.
- A Palota-ág felső hasadékjáratának oldalfalán 1 m-es magasságban a fal mellett lógva 1 db kis patkósorrú denevér.

Számlálás időpontja: 1989.10.29.

Számláló: Christián István, Juhász Márton

Denevérek egyedszáma: 5

Megfigyelések:

- A Bejárati-terem középső részén a mennyezet kb.3 m-es magasságában szabadon lógva 1 db kis patkósorrú denevér. A terem belső részén, az ajtó előtt 3 m-rel a mennyezet 2 m magasan lévő kis üregében szabadon lógva 1 db nagy patkósorrú denevér.

- A Fő-ág Nagy-kupolájában, az oldalfal aláhajlásának 1 m-es magasságában szabadon lógva 1 db kis patkósorrú denevér.
- A Cseppköves-feljáró fölött az oldalfal beöblösödésében kb.3 m-es magasságban szabadon lógva 1 db kis patkósorrú denevér.
- A Palota-ágban, a Tizek-terme előtti nagy kupola kb. 3,5 m-es magasságában szabadon lógva 1 db nagy patkósorrú denevér.

Számlálás időpontja: 1989.11.30.

Számláló: Juhász Márton

Denevérek egyedszáma: 48

Megfigyelések:

- A Bejárati-terem belső részében, az ajtó előtt 3 m-rel a mennyezet 2 m-es magasságában szabadon lógva 1 db nagy patkósorrú denevér.
- A Bejárati-terem belső részében az oldalfal 3,5 m-es magasságában keskeny vízszintes repedésbe bújva 1 db törpe denevér.
- A NY-i felső ágban, a kürtő fölötti kupola mennyezetének 3 m-es magasságában szabadon lógva 1 db kis patkósorrú denevér. Tőle 1,5 m-re hasonló helyzetben 1 db közönséges denevér. Ez utóbbi példány szőrzetét a pára kicsapódásból származó vízcseppecskék borítják.
- A Fő-ág Nagy-kupolájának 3-5 m-es magasságában elszórta szabadon lógva 3 db kis patkósorrú denevér.
- A Fő-ágban a Létra és a Cseppkőgát közötti folyosószakaszban 1-3 m magasságban elszórtan szabadon lógva 3 db kis patkósorrú denevér.
- A D-i kupola mennyezetének kb.5 m-es magasságában laza csoportban egymás mellett lógva 24 db hegyesorrú denevér.
- A Fő-ág Összekötő-folyosó és Forráscsatorna közötti szakaszában az oldalfal aláhajlásaiban 1-2 m-es magasságokban elszórtan szabadon lógva 3 db kis patkós-

orrú denevér. Ugyanitt a mennyezet 3-4 m-es magasságában elszórtan szabadon lógva 3 db közönséges denevér.

- A K-i ág bejáratának mennyezetén 1,5 m-es magasságban szabadon lógva 1 db nagy patkósrú denevér.
- A Palota-ág ajtaja fölötti kupola oldalfalának 3,5 m-es magasságában a fal mellett lógva 1 db nagyfülü denevér.
- Az Elágazás-terem kupolájának 3 m-es magasságában a fal mellett lógva 1 db nagyfülü denevér. Közelében, a mennyezet 3,5 m-es magasságában egymástól néhány cm-re szabadon lógva 2 db közönséges denevér.
- A Tizek-terme előtti kupola mennyezetének kb.4 m-es magasságában egymás közelében szabadon lógva 2 db közönséges denevér.
- A Tizek-terme nagy kupolájának oldalfalán kb.5 m-es magasságban szabadon lógva 1 db közönséges denevér.

Számlálás időpontja: 1989.12.26.

Számláló: Juhász Márton, Pusztai Zoltán

Denevérek egyedszáma: 54

Megfigyelések:

- A NY-i felső ág első aknácskája fölött a mennyezet 2,5 m-es magasságában szabadon lógva 1 db közönséges denevér.
- A Bejárati-terem belső részén, a mennyezet kb.3 m-es magasságában szűk repedésbe bújva 1 db törpe denevér.
- A Bejárati-terem belső részén, az ajtó előtt 3 m-rel a mennyezet 2 m-es magasságában szabadon lógva 1 db nagy patkósrú denevér.
- A Fő-ág Nagy-kupolájának mennyezetén 3-5 m-es magasságban elszórtan szabadon lógva 5 db kis patkósrú denevér.
- A Létra fölött az oldalfal aláhajlásának 1 m-es magasságában szabadon lógva 1 db kis patkósrú denevér.
- A Cseppköves-feljáró fölött a mennyezet kb.4 m-es magasságában egymástól kb.1,5 m távolságban szabadon

lógva 1 db kis patkósorrú denevér és 1 db közönséges denevér.

- A Cseppkőgát előtt a mennyezet 1 m-es magasságában szabadon lógva 1 db kis patkósorrú denevér.
- A Fő-ág Ikerjárat szakaszában az oldalfal aláhajlásának 1 és 2 m-es magasságában szabadon lógva 2 db kis patkósorrú denevér.
- A Forráscsatorna közeli mellékfülke mennyezetének 3 m-es magasságában laza csoportban lógva 24 db hegyesorrú denevér.
- A K-i ág bejárati folyosójának oldalfalán az aláhajlás 1,5 m-es magasságában szabadon lógva 1 db nagy patkósorrú denevér.
- A K-i ág alsó járatának első részén, az oldalfal aláhajlásának 0,5 m-es magasságában szabadon lógva 1 db kis patkósorrú denevér.
- A Palota-ág ajtaja fölötti kupola kb.4 m-es magasságában a fal mellett lógva 1 db nagyfülű denevér.
- Az Elágazás-terem felső részén, az oldalfal aláhajlásának 1 m-es magasságában szabadon lógva 1 db kis patkósorrú denevér. A terem mennyezetének kb.3,5 m-es magasságában szorosan egymás mellett lógva 2 db közönséges denevér. Közelükben, az oldalfal kb.3 m-es magasságában a falhoz simulva-lógva 1 db nagyfülű denevér.
- Az Elágazás-terem utáni kupola mennyezetének 3 m-es magasságában szorosan egymás mellett lógva 2 db, kissé távolabb további 1 db közönséges denevér.
- A Tizek-terme bejáratánál a mennyezet 2 m-es magasságában szabadon lógva 1 db közönséges denevér. A terem nagy kupolájának kb.5 m-es magasságában egymás közelében szabadon lógva 2 db közönséges denevér.
- A Palota-ág felső járatának végponti részén a mennyezet 1,5 m-es magasságában szabadon lógva 1 db nagyfülű denevér.
- A Vértes-ág végponti részén, a Ferde-kürtő felső kupolájában egymás közelében szabadon lógva 2 db közönséges denevér.

Pisznicei Határ-barlang

Számlálás időpontja: 1989.01.14.

Számláló: Vendégh Árpád

Denevérek egyedszáma: 1

Megfigyelések:

- A Felső-terem kupolájában kb.4 m-es magasságban szabadon lógva 1 db kis patkósorrú denevér.

Számlálás időpontja: 1989.06.29.

Számláló: Juhász Márton

Denevérek egyedszáma: 40

Megfigyelések:

- A Felső-terem kupolájában kb.5 m-es magasságban egy tömött csoportban, szorosan egymás mellett lógva 40 db közönséges denevér.

Számlálás időpontja: 1989.08.03.

Számláló: Forbauer Attila, Vendégh Árpád

Denevérek egyedszáma: 28

Megfigyelések:

- A Felső-terem kupolájában kb.4 m-es magasságban egy tömött csoportban, szorosan egymás mellett lógva 28 db közönséges denevér.

Pisznicei Szeglet-barlang

Számlálás időpontja: 1989.12.10.

Számláló: Puskás Sándor

Denevérek egyedszáma: 1

Megfigyelések:

- A bejárati folyosó utáni első gömbfülkés termecskében, a mennyezet 1 m-es magasságában kis beöblösödésben szabadon lógva 1 db kis patkósorrú denevér.

Szalay-barlang

Számlálás időpontja: 1989.01.15.

Számláló: Tolnai András

Denevérek egyedszáma: 2

Megfigyelések:

- A Bejárati-terem belső részén, az oldalfal aláhajlásának 2,5 m-es magasságában, valamint a terem magasabb gömbfülkéjének 4,5 m magas mennyezetén szabadon lógva 1-1 db kis patkósrú denevér.

Tüzköves-barlang

Számlálás időpontja: 1989.03.05.

Számláló: Lengyel János /Myotis csoport/

Denevérek egyedszáma: 5

Megfigyelések:

- A terem 6-8 m magas mennyezetén elszórtan szabadon lógva 5 db kis patkósrú denevér.

Veres-hegyi-barlang

Számlálás időpontja: 1989.02.18.

Számláló: Imre Gábor, Pataki Károly, Vers Judit

Denevérek egyedszáma: 10

Megfigyelések:

- A Fehér-terem oldalfalának beöblösődéseiben 2 m-es és 3 m-es magasságokban szabadon lógva 1-1 db kis patkósrú denevér.
- A Fehér-teremből lefelé induló járat középső szakaszában, a mennyezetén és az oldalfalak beöblösődéseiben elszórtan szabadon lógva 6 db kis patkósrú denevér.
- A kerülőjárat felső folyosójának oldalfalán, kb. 2 m-es magasságban szorosan a fal mellett lógva 1 db hosszúfülű denevér.
- A kerülőjárat alsó elágazásánál 1 db riasztott, röpködő, meghatározatlan fajú denevér.

Számlálás időpontja: 1989.04.04.

Számláló: Pataki Károly

Denevérek egyedszáma: 4

Megfigyelések:

- A Fehér-terem oldalfalainak 2-3 m-es magasságában elszórtan szabadon lógva 3 db kis patkósorrú denevér.
- A Fehér-teremből lefelé induló járat felső szakaszában, az oldalfal aláhajlásának 1 m-es magasságában szabadon lógva 1 db kis patkósorrú denevér.

Számlálás időpontja: 1989.09.17.

Számláló: Puskás György, Puskás Sándor

Denevérek egyedszáma: 2

Megfigyelések:

- A Fehér-terem oldalfalának kb.4 m-es magasságában szabadon lógva 1 db közönséges denevér. A teremben +1 db riasztott, röpködő, meghatározatlan fajú denevér.

Vértess László-barlang

Számlálás időpontja: 1989.02.12.

Számláló: KÜLKER SC Barlangkutató Csoport

Denevérek egyedszáma: 5

Megfigyelések:

- A Hasadék-teremben 2 db kis patkósorrú denevér.
- A Nagy-teremben 2 db simaorrú denevér.
- A Travi-teremben 1 db kis patkósorrú denevér.

Számlálás időpontja: 1989.03.10.

Számláló: KÜLKER SC Barlangkutató Csoport

Denevérek egyedszáma: 3

Megfigyelések:

- A bejárat szakszban 1 db kis patkósorrú denevér.
- A Hasadék-teremben 2 db kis patkósorrú denevér.

Számlálás időpontja: 1989.03.31.
Számláló: KÜLKER SC Barlangkutató Csoport
Denevérek egyedszáma: 1
Megfigyelések:

- A Hasadék-teremben 1 db kis patkósorrú denevér.

4. A denevérmegfigyelések eredményeinek értékelése

A Gerecse-hegység 1989. évben felkeresett 67 barlangja közül mindössze 14-ben, az összesen vizsgált barlang 20 %-ában tapasztaltunk denevérlakottságot. A téli bejárásakor e barlangok mindegyikében találkoztunk denevérrel, a nyári számlálás azonban csak 1 helyen volt pozitív. Az eredmények - kis eltéréssel - összhangban állnak az előző években végzett számlálások tapasztalataival. A változások valószínűleg az enyhe tél számlálására írhatók.

A legfontosabb denevér-telelőhely a vizsgált területen a Pisznice-barlang. Ugyancsak stabil téli szállás a Lengyel-barlang, az Öreg-kői 1.sz. és 2.sz. zsomboly, a Tüzköves-barlang, a Veres-hegyi-barlang és a Vértes László-barlang. E barlangokban évek óta kisebb denevérokolóniák telelnek. További barlangokban csak 1-2 példányos állománnyal találkoztunk.

Örvendetes, hogy a Pisznicei Határ-barlangban az utóbbi években megjelent és gerecsei viszonylatban igen jelentősnek mondható nyári állományt ez évben is megfigyeltük. Ugy tűnik, hogy itt állandó kölykedzőhely van kialakulóban.

A vizsgált barlangok többsége az ellenőrzéskor lakatlan volt. Ezek közül több üregben az előző években már figyeltünk meg denevért. Ez is jelzi, hogy a denevérállomány mennyiségi felmérése, téli és nyári szálláshelyeinek pontosabb megismerése, a változások értelmezése csak több éves, rendszeres, minnél több barlangra kiterjedő megfigyeléssorozattal érhető el.

Az 1989. évi devedéjegyzékünk a Le'vani-Víz - barlangból
/ Balla Be'la'ni - or Le'vanf La'uli - Timor Af'la /

datum	Myohis sp.	Kisfermetű patkósorru	Nagyfermetű	Egyéb	Röplodó	összesen
01.27.	26x1; 5x2; 3x3; 4; 5; 8; 3x11; 21=116	35x1=35	43x1=43	2x1; 2=4	-	198
02.25.	27x1; 4x2; 5x3; 3x4; 7; 9; 10; 12; 13; 21=134	31x1=31	23x1; 3; 6=32	1; 2=3	2	202
03.25.	32x1; 6x2; 6x3; 3x4; 6; 10; 11; 12; 17=130	26x1=26	15x1; 2x2; 4=23	1; 2=3	2	184
05.27.	-	1=1	-	-	1	2
06.27.	-	-	-	-	-	-
07.30.	-	-	-	-	-	-
09.02.	-	-	-	-	1	1
09.24.	1=1	-	-	-	2	3
11.03.	60x1; 6x2; 3x3; 2x4; 2x5; 10=109	22x1=22	22x1=22	1=1	4	158
11.26.	47x1; 7x2; 4x3; 3x4; 3x5; 9; 10; 14=133	31x1=31	11x1=11	7x1=7	3	185
12.20.	24x1; 6x2; 7x3; 2x4; 2x5; 6; 7; 16; 26=130	45x1=45	18x1=18	2x1=2	1	196
összesen	753	191	149	20	16	1129
(1988)	821	(167)	(134)	(32)	(22)	(1180)

Áprilisból nincs adatunk!
1988-as havi maximum (191) január

Az 1989. évi denevéregyedszámok a Létrási-Vizes-barlangból
/Balla Béláné - dr. Lénárt László - Timkó Attila/

Dátum	Myotis sp.	Kistermetű p a t k ó s o r r ú	Nagytermetű	Egyéb	Röpködő	Összesen
01.27.	26x1; 5x2; 3x3; 4; 5, 8, 3x11; 21 = 116	35x1 = 35	43x1 = 43	2x1; 2 = 4	-	198
02.25.	27x1; 4x2; 5x3; 3x4; 7; 9; 10; 12; 13; 21 = 134	31x1 = 31	23x1; 3; 6 = 32	1; 2 = 3	2	202
03.25.	32x1; 6x2; 6x3; 3x4; 6; 10; 11; 12; 17 = 130	26x1 = 26	15x1; 2x2; 4 = 23	1; 2 = 3	2	184
05.27.	-	1 = 1	-	-	1	2
06.27.	-	-	-	-	-	-
07.30.	-	-	-	-	-	-
09.02.	-	-	-	-	1	1
09.24.	1 = 1	-	-	-	2	3
11.03.	60x1; 6x2; 3x3; 2x4; 2x5; 10 = 109	22x1 = 22	22x1 = 22	1 = 1	4	158
11.26.	47x1; 7x2; 4x3; 5x4; 3x5; 9; 10; 14 = 133	31x1 = 31	11x1 = 11	7x1 = 7	3	185
12.20.	24x1; 6x2; 7x3; 2x4; 2x5; 6; 7; 16; 26 = 130	45x1 = 45	18x1 = 18	2x1 = 2	1	196
Összesen /1988/	753 821	191 /167/	149 /134/	20 /32/	16 /22/	1.129 /1.180/

Denevérszámlálás 1989.

Dátum	b a r l a n g	észlelő	Myotis sp	Kistermetű patkósorrú	Nagytermetű	Egyéb sp	Röpködő	Összesen
1.08.	Láner-bg.	Kovács Zs.						1
1.21.	Láner-bg.	Kovács Zs.						2
2.03.	Létrási-vizes-bg.	Balla Bné	3x1; *2	14x1	5x1	2x1	-	+175/ 26
2.11.	Lilla-bg.	Lénárt L.	-	10x1	3x1	-	-	13
	Kecske-lyuk		-	-	-	10##	4	14
2.25.	Szepesy-bg.	Kovács Zs.	-	1	1	-	1	3
3.03.	Láner-bg.	Nagy Zs.	-	2x1	3x1	-	1	6
	Lusta-völgyi- Emlékműi-zs.	Kiss J.						1
3.18.	Láner-bg.	Kovács Zs.						2
	Leugyel-bg.	Lénárt L.	15x1; 5x2; 2x3; 4, 5, 8, 10, 11 4 dm ²	12x1	3x1	-	-	84
	Három-kúti-bg.			1	6x1	-	10	17 / +4dm ² /
3.25.	Láner-bg.	Nagy Zs.						2
4.08	Csókási-vnyb.	Lénárt L.	1	2x1	2x1	-	-	5
	Sajt-bg.	Balla Bné	-	1	1	-	-	2
	Szárász-zs.	Kiss J.						1
5.13.	Halákanyari-zs.							1
6.26.	Galuzsnyaeid.zs.							1 m ²
7.10.	Három-kúti-bg.	Timkó A.	1 m ²	-	-	-	-	6 dm ²
7.12.	3 bejáratú	Lénárt L.	6 dm ²	-	-	-	-	6 dm ²
7.16.	Szeleta-bg.		6 dm ²	-	-	-	-	2
8.02.	Láner-bg.	Kiss J.						4
9.09.	Létrási-vizes-b.	Nagy Zs.	-	-	-	1	3	3
9.27.	Láner-bg.	Kiss J.						1
9.30.	Földvári-bg.	Timkó A.						1
10.28.	Diabáz-bg.	Lénárt L.	-	-	-	1	-	1

11.04	Vénusz-bg.	Kiss J.				1	3
11.11	Láner-bg.	Nagy Zs.				3	4
11.11.	Fekete-bg.	Kiss J.				-	9
11.16.	Anna-bg.	Lénárt L.	-	1	-	-	1
11.23.	Baradla /Vörös-tó		-	1	-	-	2
11.24.	Anna-bg.		-	1	-	-	1
11.25.	Pál-völgyi-bg. /kiép./		3x1	2x1	-	-	6
11.26.	Létrási-vizes-bg.		-	3x1	-	-	3
							/x185/

Megjegyzés: ■ a szokásos detektorcsere útvonalán észlelt egyedszám
 ■ ■ denevérhulla, vandálok; tűzcs pusztítása
 - nincs ilyen faj
 a fajok ismertetése nem történt meg.

Miskolc, 1990. január 31.

/Dr. Lénárt László/

Bükk
 A1 Létráisi-Vizes-barlang, szokásos útvonalon kivül és egyéb deveshelyeleteink 1989/

datum	barlang	észlelő	Denevérrel		Egyéb sp	Köpködő	Összesen
			Myotis sp	Kisfergeth patkosorrú			
01.08.	Láner-bg	Kovács Zs.					1
01.21.	- -	Kovács Zs.					2
02.03.	Létráisi-Vizes-bg	Balla Bné	3x1; 2	1x1	5x1	2x1	26(*175)
02.11.	Lilla-bg	de Lehart L.	-	10x1	3x1	-	13
	Kecskelynk		-	-	-	10**	14
02.25.	Szepesgy-bg	Kovács Zs.	-	1	1	1	3
03.03.	Láner-bg	Nagy Zs.	-	2x1	3x1	1	6
	Zusva-völgyi-2s	Kiss J.					1
	Emleküi-2s.						2
03.18.	Láner-bg	Kovács Zs.					2
	Leányfal-bg	de Lehart L.	15x1; 5x2; 2x3; 4; 5; 8; 10; 11	12x1	3x1	-	84
	Három-kuti-bg		4dm ²	1	6x1	10	17(+4dm ²)
03.25	Láner-bg	Nagy Zs.					2
04.08.	Csókási-vny-bg	de Lehart L.	1	2x1	2x1	-	5
	Sajt-bg	Balla Bné	-	1	1	-	2
	Szavaz-2s.	Kiss J.					1
05.13	Halalkanyari-2s.						1
06.26	Galuzsnyáold. 2s.						1
07.10	Három-kuti-bg	Timkó A.	1m ²	-	-	-	1m ²
07.12	3 bejárati	de Lehart L.	6dm ²	-	-	-	6dm ²
07.16.	Szelefa-bg		6dm ²	-	-	-	6dm ²
08.02	Láner-bg	Kiss J.					2
09.09.	Létráisi-Vizes-bg	Nagy Zs.	-	-	-	1	3
09.27	Láner-bg	Kiss J.					3
09.30	Földvár-bg	Timkó A.	-	-	-	1	1
10.28	Diabáz-bg	de Lehart L.	-	-	-	1	1
11.04.	Vénusz-bg	Kiss J.				1	3
11.11.	Láner-bg	Nagy Zs.					4
~~11.11~~	Fekete-bg	Kiss J.				3	9
11.16	Anna-bg	de Lehart L.	-	1	-	-	1
11.23	Bansella (Vörösi)		-	1	1	-	2
11.24	Anna-bg		-	1	-	-	1
11.25	Pál-völgy-bg (kisp)		3x1	2x1	1	-	6
11.26	Létráisi-Vizes-bg		-	3x1	-	-	3(x175)

Megjegyzés: * a szokásos detektoros útvonalon észlelt egyedszám
 ** denevérhulla, vandálolt tűzes pontidőre
 - nincs ilyen faj
 a fajoz ismertetése nem történt meg

14. 1990. 01. 31.

21